

partii naleraq

Nuuk, 15. maj 2015

Hans Enoksen

UPA2015/125

Tamat oqartussaaqataanerannut atugassarititaasut pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisiamik siunnersuut. Ullumikkut aqqissugaaneq tamat oqartussaaqataanerannik siuarsaasoq atuuppa, imaluunniit tamat oqartussaaqataanerannik nukittorsaataasunik pitsanngorsaasinnaavugut, innuttaasut peqataanerannut, kattuffiit peqataanerannut ilaasortallu inissisimanerannut naleqqiullugu.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqtigiiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisiamik saqqummiussaqqarpoq, tamat oqartussaaqataanerannik tunngaveqartumik oqallittoqartariaqartoq, tamannalu oqaaseqarfigissvarput.

Oqaluttuarisaaneq kingumut qiviaraanni tamat oqartussaaqataanerat nunatsinni nutaajoqaaq, tassami aatsaat 1911-mi Landsrådet Kommunerådillu pilersinneqarput, aatsaallu 1961-imi Avanersuaq Tunulu Landsrådinik sinniseqalerput, tassanilu tamat oqartussaaqataanerat nutaajoqisoq takusinnaavarput, nunarsuarmi nunanut allanut naleqqiulluta inuit oqartussaaqataanerat eqqarsaatigalugu.

Partii Naleqqamiit takorloorparput tamanut oqartussaaqataanerat nunatsinni oqaasiinnaanngitsumik ineriartortinneqassasoq ineriartortuartariaqartorlu assersuutigalugu nunatsinni innuttaasut oqartussaaqataanerat isumannaatsumik ineriartortuartariaqartoq Partii Naleqqamiit isumaqarpugut.

Inatsisartunut qinersisarneq eqqarsaatigalugu tamat oqartussaaqataaneq pitsaanerulissappat taava nutaamik nalilersuinissaq pinngitsoorneqarsinnaajunnaarput, tassami Avanersuarmit Ittoqoortoormiormiullu Inatsisartuni sinniseqarnikkut ukiut arlalinngorpaat qinersisoqartarnerani ilaasortannortitsinngitsoortarlutik, tamannalu nalilertariaqarparput sumiiffiit avinngarusimanerat eqqarsaatigalugu immikkut Inatsisartunut qinersivinngorsinnaanerat.

Sumiiffiit taakku marluk taasakka tassalu Avanersuaq Ittoqqortoormiullu inuit tamat oqartussaaqataneranni qimataajartuinnarput, inuttaasullu taakkunani najugallit sunniuteqarsinnaanerat tamat oqartussaaqataaneranni killeqaleriartuinnarpoq, tassami ullut tamaasa aamma uagut politikkimi suliaqartugut ornittangilagut aammalu innuttaasunut paasiniaasarnigut killeqartorujussuussuusarlutik.

Tamat oqartussaaqataanerat aamma nukittunerulissappat tusagassiuutit pitsaasumik atugassaaqartitaallutik nunatsinni ingerlanissaat qulakkeerniartariaqarparput, aviisit naqitanngorlugit siaruarternarnerat ajornarsiartuinnarpoq sinerissamut nassiussuinermi akit qaffakkiartuinnarmata aammalu aviisit naqitat aningaasarsiakitsunut akii inornarsiartuinnavillutik taamaalliluni aamma innuttaaqataasunut ulluinnarni ingerlanerup aammalu politikkimi ingerlatsinerit malinnaaffiginiarneri killeqaleriartuinnarlutik, aviisimmi aamma eqqortumik ingerlasoqarnissaanik nakkutilliinerat erligisariaqarpoq tapersersortariaqarlunilu.

Soorunami qarasaasiakkut aamma ingerlatsineq siammarsaanerlu ajunngilluinnarput, kisiannili aamma innuttaasut amerlasuut qarasaasiakkut attaveqartarnerat killeqartorujussuuvoq taannalu kisiat aamma isumalluutigineqarsinnaanani aamma akit atortinneqartut eqqarsaatigissagaanni amerlasuunut killeqartitsimmat.

Radio TV-lu aamma qaammarsaanermik ullumikkornit annertunerusunik ingerlatsisariaqartut Partii Naleqqamiit isumaqarpugut, innuttaasunik oqallitsitsisarnerit qujanartumik annertusiartorput suli annertusagassaallutik, tassami taamaaliornikkut aamma qaammaasagut annertusiartussapput, oqartussaaqataanerpullu ilikkariartorlugu inuit imminut sullinnissarput angusinnaanngussagatsigu.

Inuit pisinnaatitaaffiini nunatsinni allaffeqarfimmik ingerlatsinerput innuttaasunut amerlasuunut malunnarpoq ilisimangikkaat aammalu sumut saaffiginnissallutilluunniit nalugaat. Tamanna allanngorluinnartariaqarpoq, inuit pisinnaatitaaffiitut oqartussaaqataanerannullu tunngasut nukittunerulissappata qaammarsaaneq Namminersorlutik Oqartussat nukittorsartariaqarpaat.

Namminersorlutik Oqartussat tusagassii viat malunnarnerusariaqalerpoq aammalu qanga innuttaasunut qaammarsaanermi suleriuseq inuit angalallutik oqalugiariartortitaasarnar atugaaneruleqqittariaqarpoq soorlu qanga G.O.F-imik taasaq qaammarsaanernik innuttaasunut assigiinngitsorpassuarnik ingerlatsiffiusartoq iluarisimaarneqarluartartorlu ingerlanneqarnikuusoq.

Assersuutigalugu ICC-mut tunngasut ajoraluartumik nunatsinniit aningaasalersuinerit millisarneqarput tamannalu siunissami taamatut ingerlaannarutta iluanaarutiginaaviannilarput, tassami akiorniagassagut nunarsuup sinnerani najugallit issittumi inuunitsinnut ilisimasaqanngitsut inuusaatitsinnik ataqqisaqanngivissut amerliartuinnartut akiortussaavagut akiortuartaussaallugillu.

Taamaatumik ICC-mut aningaasalersuinerput milliartuinnartitarput nalileqqittariaqarparput, tassami nunarsuup sinnerani aamma uagut akisussaaqataavugut, pingaartumik aamma nunap inoqqaavisa eqqunngitsumik pineqartarnerinut illuatungiliilluta ikiuunnissatsinnut, malunnaqaarmi nunarput Namminersorlutik Oqartussat ICC-lu nunap inoqqaavisa suliniarfigineqarneranni ataqqineqarlutik siuttutut isigineqartartut, tassalu tulluusimaarutissarput, misilittakkagummi nunarsuup sinnerani nunap inoqqaavisa ineriartornerminni pisariaqartikkaat malunnarluartarmat.

Suliniaqatigiiffiit Naalackersuinikkut pituttugaanngitsut nunatsinni periarfissaasa aamma annertusarnissaat eqqarsaatiguarartariaqarparput qanoq iliornikkut nukittunerusumik inississinnaaneripput, tassami siunissami aatsitassarsiornikkut uuliasiornikkullu nunarput pissanganartumik inissisimammat, oqartussaaqataanerlu taamaallaat politikkimi sulialinni ingerlanneqassanngippat Naalackersuinikkut kattuffiit pituttugaanngitsut nukittorsarnissaat sunniuteqarnissaallu angusariaqarmat, taamaaliornikkut inuit tamat oqartussaaqataanerat nukittuumik inissisimalersinnaammat, tamattami tusaaneqarutta angusassarput annerussaaq.

Meeqqat atuarfianni aamma innuttaasut oqartussaaqataanerisa pisinnaatitaaffiisalu qaammarsaatigineqartuarnissaat kissaatigalugu Kommunitut Namminersorlutillu Oqartussanut kissaatigaarput, taamatullu aamma ilinniartuarnissaa kammattuutigaarput.

Nunatsinni ombudsmand-i aamma oqartussaaqataanerup eqqortumik ingerlanneqarnissaanut nakkutilliisuummat puigussanngilarput, inassutigeqqissavarpullu ombudsmand-ip kukkunerit uparuartagai piaartumik aaqqinneqartassasut.

Tamat oqartussaaqataanerat nunatsinni nutaajoqaaq nunarsuup sinnerani ineriartorneq oqartussaaqataanerlu eqqarsaatigalugu, taamaattumik nunatsinni oqartussaaqataanerup erligalugu atortuarnissaa qulakkeerniarlugu ataatsimoortumik isummersortuartaariaqarpugut pissaanermi pissarsiaq mianeralugu atugassaavoq.